

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

**Најбоља
к р а т к а
п р и ч а
П и р о т а
2025.**

Пирот 2025.

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

**НАЈБОЉА
КРАТКА ПРИЧА
ПИРОТА
2025.**

Издавач:
ДОМ КУЛТУРЕ ПИРОТ
Пирот, Српских владара 77

За издавача:
Мишко Ћирић, директор

Тираж: 500

Штампа:
МЕДИВЕСТ КТ, Ниш

Најлейше месѿо

Хроничари јавнога градског живота у Пироту забележиће како је већ увелико традиционални и надалеко познати, двадесет и шести по реду Сајам књиге и графике у фебруару 2025. године одржан у новом простору. Тако ће неки истраживачи, кроз ко зна колико година, у далекој будућности, са сигурношћу моћи да закључе како се у Пироту, у двадесет и првом веку, водило рачуна о култури и културним потребама Пироћанаца и Пироћанки.

А они исти хроничари ће прећи погледом и преко имена писаца и наслова њихових прича објављених у овом Зборнику. Ко зна, можда ће, непланирано, прочитати првонаграђену, а онда и другонаграђену, па онда и све остале кратке приче које су се нашле међу корицама Зборника.

Читајући их, осетиће оно што смо осетили нас двојица, док смо читали текстова пристиглих на наш Конкурс. Осетиће ту снажну потребу за приповедањем, тај својеврсни нагон да се нешто исприча ближњем.

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

Као и свих претходних година, та племена, чиста потреба не значи и квалитет, писменост, исписаност, таленат. Али као и свих претходних година, међу свим тим *покушајима* наишли смо на истинске *приче*. Међу њима су и оне три награђене, дакле најбоље написане, приче које се памте, приче које су истинска уметничка дела, лепе творевине које саме по себи говоре колико је уметност важна, а уметничко стваралаштво благодет човечанства.

Том човечанству предајемо овај Зборник, као још један доказ како је истинска књижевност најлепше место у које смо сви добро дошли.

Чланови жирија:

Дејан Стојиљковић

Вуле Журић

I награда

Дара РАДОЈЕВИЋ • Горњи Милановац

ОТАЦ И СИН

ЖЕНА звоца... Жена је досадна... Жена намеће своја правила...

Мајка превише запиткује, меша се у живот, непотребно брине, саветује, смара...

Ох, тај телефон само звони! Та жена непрекидно са неким брбља! Потеже своје везе. Хоће сина да запосли, хоће мужа да лечи. Све она мора и све она хоће...

Чинило се да није ње тај шездесетогодишњи муж и тај тридесетогодишњи синбаш би живели мирно. Уживао бисвако у свом интересовању. Докле више да обраћају пажњу на глупеситнице?

Чуо их је Бог. Одвео је ту „досаду“, али заувек...

Сада ћуте...Данима ћуте, ни један од њих двојице не проговара ни једну реч.

Да не забораве свој глас, излазе свако на своју страну, проговоре са пролазником, можда чак и повере муку пријатељу, али у кући ни реч једну да кажу један другом...

После њеног одласка, остала су њих двојица, незрели и неспремни да чине породицу, да даље живе, да кувају, перу, купују,

планирају... Да опстану, да наставе, да се некуда помере из чаура у којима су личили на лептирове, који само што нису полетели...

У оцу још живи вечити дечак, у сину презаштићено дете...

Она је отишла и са њом пуне кесе „нечега“ што је доносила из продавнице. Она је отишла и са њом је нестало њеног гласа и лупкања посуђем, отишла и однела телефонске разговоре, звукове, шум воде над кадом, шиштање пегле, брујање миксера, лупкање чекића за шницле, тапкање папуча, смех, уздах, гунђање, шкрипање фотеље у коју би се свалила уморна...

Отишла... Оставила им непознат дом... Лавиринт пун непознатих кривина. Вишак ствари, ситнице којима не знају намену... Саплићу се о њено непостојање, оно их прогања, свака ствар још има отиске њених прстију, враћају са језом све баш на исто место... као да ће она једног дана доћи и наставити тамо где је прекинула.

Изневерени су њеном смрћу. Љути... Она их је својом смрћу обојицу увредила. Син се извлачи из собе и презриво гледа срушен трон где је некада свако јутро бивао „наново зацарен“ њеним обожавањем.

Отац устаје рано и пали ватру опстанка. Spreма сину доручак три сата пре његовог устајања. Да то обави... Шта све има још да обави, пре него почне да живи... А шта се сада зове његов живот? Шта је главно, шта споредно, шта мора, шта можда и не мора, шта може и син,

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

шта мора син, ко је ко, ко је коме ко, ко је коме дужан, преслишава се ћутке, изронио из несанице, уморан од свега, уплашен од свега, тужан, незаштићен и располовљен...

Страх од даљег живота рађа ћутање, које се као црни дим шири у све ћошкове.

Син без речи одлази, само врата шкрипом јаве да се ћутање наставља у једнини. Остаје очево ћутање пуно јецаја, пуно празнине ледене као немање... Ослушкује до касно у ноћ улазна врата.

Када се врата опет отворе, он осети мали талас заједништва, онај дуги празан ходник и она њему непозната, далека, соба мање боле.

Ноћ уплиће речи у замршено плетиво несанице. Чини му се да је жив, али да никад неће сванути...

Син, завезао срце у чвор, куцка слова на тастатури и отвара шарене слике на интернету. Тај прозор увек има неку мараму, којом маше и обећава да је баш сутра прави дан за неки почетак... Почетак чега? Сна, да се буде оно што се жели бити, неко други, потпуно другачији, потпуно другачији...

Ја замишљам дом без разговора, дом пун њеног одласка, дом без женске мекоте и леди ми се прича на језику.

II награда

Жељка БАШАНОВИЋ МАРКОВИЋ • Београд

УСПАВАНКА

УЈНА КАЖЕ да се гуштери ноћу увлаче у пукотине зидова да сачувају топлоту коју су током дана на сунцу сакупили.

Лежимо Мајда и ја у кревету и послушајемо како шушкају и гурају се у пукотинама на фасади, а онда устајемо и рукама пипамо зид на местима где смо запамтиле да је напољу пукотина и додатно их грејемо топлином својих дланова. Стојимо тако док се не уморимо у док нам сан лагано и све чешће почне да склапа очи. Онда се некако довучемо до кревета и покријемо. Након тога ноћ је мирна све док баба у суседној соби не усни неки ружан сан па се загрдне од сопствене пљувачке и дуго кашље, псујући шапатом.

Након тога ујна још затворених очију од сна притрчава бабином кревету и са две руке приноси чашу воде њеним устима не би ли се што брже смирила.

Мајда и ја се правимо да спавамо, док се Мајда као права глумица усредсређује на дубоко дисање како би била што уверљивија, само јој капци подрхтравају јер покушава да гледа кроз трепавице. Обично гура своја хладна стопала уз

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

мене како би измамила урлик и скренула ујнину пажњу да сам још будна. Јако стискам зубе, како би одолела овој провокацији и из мојих гласница излази само тихо јечање.

Када се баба смири и ујна врати у постељу, покушавамо сви да заспимо.

Верујем да сваке вечери ујна прави план како да запуши те пукотине на кући али срећом ујутру увек има преча посла па се тога сети тек кад падне мрак и гуштери хрле у своје заклоне прелазећи нам преко прага у групицама.

Ујутру нас буди мирис прженица или како баба каже пуфезна. Оне су јако укусне и масне. После доручка дуго су нам браде сјајне а ујна нас опомиње да се обришемо јер смо ми девојчице и морамо бити уредне. Дане проводимо у дворишту и некад сиђемо до јаруге али се за тај подухват морамо јавити ујни јер она каже да су времена несигурна и свакакв свет пролази туд.

Данас је дошао комшија Миле и под мишком је носио пластичну канту пуну неке смесе. У њу су биле уроњене неке алатке а тек касније смо од ујне чуле да су то шпахле.

„Средићемо то све!“, поносно каже комшија Миле док се распрема и навлачи неки радни мантил. Дебео је и тешко дише при сваком покрету док му се зној слива са чела дуж браде и врата капље на мајицу која све упија и постаје тамнија у односу на суве делове. Узима део смесе из кофе и трпа их у пукотине око прозора

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

и при бетонској стази која иде око куће. Мајда и ја шапућемо забринуте да ли су гуштери успели да напусте скровишта или их сад Миле принудно затвара у њих.

Бринемо за гуштере као за бабу кад се данима не диже из свог кревета и кад неће да окуси ништа што јој ујна принесе у шареном тањире за који се зна да је њен. Флека на зидовима постаје све светлија а, комшија Миле нам каже да је то зато што се суши. Његова мајица је све тамнија јер му зној све више капље са главе.

Таман кад је сео да се издалека диве завршеном послу, дошла је и кума Зора и донела две тегле џема, један од кајсије а други од шљива јер она зна да тај највише волимо Мајда и ја.

Шапутала је нешто у кухињи са ујном а после је изашла и нама рекла да тата сутра долази да нас води кући и да су нашли стан па можемо и бабу повести јер тамо где идемо има више лекара.

Била сам тужна јер ми је овде било лепо мада сам се радовала мами и тати али сам бринула и за гуштере који ће овде остати. Тужно сам се осмехивала јер је ујна говорила да је то ствар лепог васпитања да не показујемо увек своју срџбу и да смо још мале и ништа не зависи од нас.

Мајда ћути и гледа и даље у оне флеке по зидовима, касније ме зове у страну и каже да ће

једног гуштера ставити у празну теглу и понети. Има их доста под шупом на дну дворишта још од времена када је баба била здрава и сваке године правила џем од наших шљива које су расле уз ограду дворишта, било је то пре рата.

Често ни мени ни Мајди нису јасни ти разговори о рату али, климамо главом и правимо се да разумемо, да смо велике. Мама каже да треба да идемо у школу и да се тако постаје велики кад главу пунимо разним знањима.

Ту ноћ смо спавале испресецано и кошмано. Када смо легле нисмо грејале зидове шакама јер није више било шупљина зато смо се држале за руке срећне што смо заједно. Некако смо ипак заспале.

Још није свануло када је отац дошао по нас. Потрпали смо ствари у гепек и некако сместили бабу на предње седиште. Ујна јој је увила ноге у ћебе а баба је плакала без гласа.

Мајда је покушала да је умири показујући јој оног гуштера у тегли али баба је гледала негде далеко изван дворишта као да очекује неког ко ће је вратити у кућу и кревет који је још топао од њеног тела остао ненамештен.

Ујна нам је дуго махала, тачније све док смо је видели као сићушну тачку док смо уз брујање мотора одлазили.

Мајда је певала неку дечију песмицу обраћајући се гуштеру у тегли све док јој отац није рекао да ућути. Стисла сам је за руку

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

саучеснички јер сам била старија две године и знала да одрасли некад имају своје бриге које ми не разумемо.

Када смо се зауставили код шуме како би тата протегнуо ноге, Мајда је отворила теглу и пустила гуштера на слободу.

„Тако је најбоље!“, рекао је тата. Мама би се љутила јер имамо стан а не кућу. Лепо ће нам бити, видећете.

Мајда је гледала тужно у празну теглу а мени је било још тужније што сам знала да је кућа за нама остала празна као и ова тегла.

Било је то последње чега се сећам из земље коју смо морали да напустимо и заменимо је новом.

Баба је само фрукнула и опсовала. Тата је прекорно погледао и она је ућутала.

Возили смо се дуго али смо Мајда и ја на задњем седишту испреплетаних ногу и руку палих са седишта убрзо заспале и преспавале пут.

После су нас убеђивали да смо све сањале а ми смо климале главом као да их све разумемо.

III награда

Срђан ЈОВАНОВИЋ • Владичин Хан

БИЛО ЈЕ И ТОГА

Возим “Фићом” младу породиљу и њену свекру из села, по макадамском путу, ка Крусеvcу, где ће свет угледати још један мали Моравац. “Мајсторе, ел може мало брже”? Мало, мало, па пита свекрва. “Немо брзо, боли ме стомак од ових рупа по путу, стра ме да се не породим у ауту”. Срећом нисам морао да будем бабица. Стигли смо. Седим у ауту скоро сат времена. Свекрве још нема из породилишта. Досадно ми. Тада се “Фиће” нису “рађале” са радијом. Изађем да протегнем ноге. Направио сам мањи круг и у повратку видим једног “Фићу”, у сред травњака. Једно танко дрво липе га је спречило да се утврди да ли је јаци “Фића”, или зграда. Види будале, заборавио да дигне ручну. Казжем ја у себи. Ауто је беле боје, ки мој, погледам таблицу. КШ 41-21. Ауууу, изгледа да сам ја та будала. Па како? Терен је скроз раван, седео сам у њему. Није мрднуо. Ноншалантно, као незаинтересовано, жвиздућући неку мелодију, прилазим ауту. Ваљда нико није приметио ову моју бруку? Извезем га са травњака и паркирам на истом месту. Гледам у прозоре околних зграда. Тешко да нисам био примећен. Отварају се врата и чујем: “Мушкооооо! Мајсторе, терај”!

Тихомир СТЕВАНОВИЋ • Младеновац

АДАЂО

1.

АЛЕКСЕЈ Т. ДРАГУТИНОВИЋ, човек који је написао „Историју велике револуције 1917“ (Федор Миникович и браћа, издање 1888 година, Москва) пре него што се иста одиграла, а коју је ОХАРАНА спалила, жестоко се кајући касније, јер је није детаљно ишчитала и тиме могла спречити пут једног запечаћеног вагона из Швајцарске преко Немачке, јасно описан у другом поглављу „Историје..“, оставио је иза себе шкрт, неизвестан траг од речи. Читаво његово дело, сем неколико изузетака, а поготово роман „Адађо“, посвећено је у знак љубави према Марији Шничковој, једној од четрнаест спахијских ћерки из Гриновљевог луга, збрисаног једног јулског предвечерја 1921 године, у краткој двочасовној размени територије између црвених и белих, где су сва женска чељад завршила рашчеречена и рашчепљена по врбацама а мушке главе на прошћу испред запаљених стаја у којима су пламтећих грива вриштали повезани коњи.

Остала је прича како је она тим текстовима завијала оцу сланину и чварке за пут, или их користила за потпалу ватре у камину, не читајући их јер не беху писана на nobles језику оног времена, француском, већ на простом руском.

Тако је његова књижевност, умашћена и искоришћена за брисање умацканих устију и прстију и као подлога угљу у каљавој пећи. Сам је говорио где је то једина корисна сврха у којој се свака књижевност да искористити.

Зна се да је за време боравка у Србији насликао неколико слика, тако да је уметничка црта код њега неспорна. Те слике имају велику вредност, али, на жалост, налазе се у приватним колекцијама личности које су веома сумњивих интересовања. Претпоставка је да су описи слика дати у његовој књизи.

Ни то где је, ни кад је, нити како је Алексеј рођен, нећемо сазнати. Сем пар сећања, што умиру као снови после буђења, ништа немамо. Остало је пар причаца, непроверених а тиме и нетачних, јер ко ће поверовати где је још 1889 године у Београду издао кратку књижицу, лоша повеза који се распада, а од које је само сачуван један примерак, чуван и попушен негде у Сарајеву 1992 године, фебруара месеца, у ком је, по причању др. Ферида Ризванића власника и последњег читаоца, дословно писало као задња реченица: „ И онда је Ферид, сабијајући главу дубље у рамена, смотао у последњу страницу ове књиге оно мало херцеговачке крће што му је остало.“

Али остало је много његовог написаних и растурених речи диљем света, за које ни данас нисмо сигурни јесу ли његове.

Наиме, Алексеј имаше обичај да по књигама које чита, бележи места страницама рукописа

којима није био задовољан... Стога су те његове одбачене реченице попут каменчића нашле се развејане по низу туђих, можда и бољих, мисли. Чудни мозаик натерао је многе да ишчитавају исте књиге од Сент Петерсбурга до Париза, при чему је се сваки руководио мишљу где се може наћи Велико пророчанство у оном што је записао, само ако се пажљиво саставе странице и реченице које је аутор расејао. У том, залудном послу, многи су погубили иметак и одустали, а други разум и тиме закључали у себе оно што су можда и знали.

Већина ауторитета из области окултног држи како је то последица проучавања одбачених мисли, које су као такве или непотпуне или загађене, јер другачије не би у овакву свету опстале. Затрованост које писац није био свестан, прелила се у душе несретних читалаца који су пребирали по отрову попут рудара који се мува по кужну окну у потрази за дијамантима што су већ однети и спремљени у прстење на одсеченим прстима оцвалих дама.

Из истих разлога не треба читати књиге са штампарским грешкама, јер су речи изврнуте а онда долази до промене у спољном свету, како је негде записао професор Ризванић.

Прибележено је како је Алексије сањао да је умро:

“Бејох крај неких челичних шипки у неописиву белилу и видех где и сам белим попут креча. Наједном, стојећи са стране

залећем у сопствено лице и све постаје тамно. Умирем, утањам у мрак будећи се."

Завршио је негде у Србији на перонској клупи железничке станице, једног децембра 1939 године.

Легао је увече и ујутру само бејаше снег у облику људског тела на даскама: Алексеј Драгутиновић уваљан у смрт, као риба у брашно, спаваше сном без буђења.

Неки су и у тој смрти видели пророштво.

2.

Професор Ферид наређао је своју библиотеку, као барикаду, на прозоре до висине изнад своје главе, те му светло допирало у стан као кроз отвор за пројекцију филмова у биоскопу. Седео је, огрнут ћебетом, пребирајући по кутији од кошуље, трескајући је, скупљајући труње дувана које је могао.

Муњевера је подложила шпорет паркетом и мешала варјачом брашно на мало уља, правећи црну халву, будући ручак и вечеру. Простор је мирисао по загорелом брашну.

Нешто кврцну о барикаду од књига, као кључај. "Или је гелер или снајпер", помисли професор.

Муњевери се није ватра држала, те исцела добрих десет страница Енциклопедије Британике и гурну у умирући пламен.

У углу кутије стајало је нешто дувана. Већ раније је изабрао једну стару књижицу која му

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

се годинама вукла по кући, са најтањим листовима. Њу је цепкао и од квадратића правио папир за дуван. Остале су само корице на којима је писало "Адађо" и мали квадратић последње странице.

И онда је Ферид, сабијајући главу дубље у рамена, смотао у последњу страницу ове књиге оно мало херцеговачке крџе што му је остало.

Јелена КОСТИЋ • Рашка

БАБИНА ВОДА

Поточари су име добили по потоку који је вијугао кроз засеок и правио једну велику сузу у дну насеља. Било је свега десет пуних кућа чија су окна светлела много раније него сва друга, јер је ту падао мрак пре времена. Да ли од високог и набуситог шибља или од левачне забити, тама је гутала дворишта и окућнице као гладна уста. У једном залагају су нестајали црепови, беле и углачане фасаде, дрвореди багрема и шимшира, белих и жутих јесењих ружа, а улазна врата су се само слутила у том слепилу. Када се изађе из ушушканог тунела углачаним земљаним путем, путник намерник мора да искорачи, да савије своју путању улево великом кривином. Иза те кривине је Бабина вода, извор за који се не зна ни кад је настао ни ко га је тако крстио. Вода се сливала низ ледину, капала по трави и камењу, силазила степеник по степеник до меке и утабане земље. Земља ју је пила, блажила се њеном умилном свежином правећи под собом развлажену и блатњаву површину под којом се угиба стопало и оставља траг боравка. Жуборила је Бабина вода, али не као сваки отвор земљине коре, не као остале капљице кише. Ово шуштање је деловало дражесније и милозвучније, као да се однекуд чује песма умиљате сирене са далеких морских пучина. Пева и дахће на уво. Трепери. Уздише,

ломљена у гласу пуном песка и вијугаве морске траве. Око Бабине воде највише су се скупљали млади, да умију своје зажарене образе кад би се враћали из шуме, да се нагутају питке воде, сласно обришу набрекла уста која су до малочас била у пољупцу. Многе је љубавне приче памтио извор, неке су биле несрећне, неке немогуће или забрањене. Заправо, оне су ту само почињале или се завршавале. Речи обећања или девојачке клетве је носила вода са собом у земљу, чувала их, чинила тајнама или мртвим.

Лазар се враћао из шуме. На рамену му стајала секира. Када су ушице дотакле тло, чуо се туп ударац, једва чујан. Наслонио је о ивицу извора. Са чела су капале грашке зноја. Нарadio се. У освит отишао, у сумрак решио да крене назад. Откад је отац преминуо, све је пало на његова плећа. Требало је већ И девојку за прилику да нађе. Али у ових десет кућа није било ниједне, да не рачуна умоболну Спасу. Била је лепа. Витка И стасита, али у очима јој титрао немир. Каткад је чуо да долази ноћу, баш ту, до Бабине воде. Задизала је белу уштиркану хаљину И посипала се водом са извора, хладећи своје међуножје. Причало се по селу, Лазар је никад није срео, до те вечери. "Лазарее, Лазарее", шапнула му је на уво разголићена девојка. Имала је на себи исту белу уштиркану тканину кроз коју се пробијало младо И напупело тело. Младић се стресао од језе И Спасиног промуклог гласа. "Лазареее", проговорила је девојка сада дубљим гласом. Онда је спопаде неки чудан И неприродан смех. Поче да се увија бацајући

главу уназад у неком хаотичном заносу. Црна коса јој је дотицала земљу И мешала се са њом. Белина колена је блеснула у ноћи. Лазару заиграше груди. Затрепери му у очима снага девојачке лепоте И младости. Помешаше се мирис земље И свежина тек поникле траве. Угибале су се стабљике различка И невена под тешким притиском тела. Онде где је пала вода остали су отисци боравка. Шуштање И жуборење је потискивало уздахе И благо стењање. Очи су се пуниле тамом. Само су се могли чути звуци, осетити мириси И лепљиво под прстима. Лазар је кући стигао касно. Секира је остала код воде.

Од те вечери, па сваке наредне, Спаса је залуд чекала Лазара код извора. Није га било. Шапатом би дозивала: "Лазарее, Лазаре". Плакала је. Секиром ударала о тло. Чупала праменове косе. Тупо јаукала. Ништа.

Лазар је исте ноћи пао у врућицу. Од страха И стрепње пред девојком поремећеног ума, изгубио је себе. Данима није могао даље од кревета. Када би се Спасино дозивање преломило од воде до њихових прозора, њему би топлина тела нагло расла, груди се надимале, а очи беснеле од суза. Једне ноћи, Лазар испусти душу. Спаса као да предосети силину несреће, проломи крик И надјача свом снагом уснули засеок. Следећег јутра нашли су је главом према извору. Непомичну. Саму. Остављену. У руци јој остала секира.

Дајана ЈОСИПОВИЋ • Београд

НА ИШЧУПАНОМ И ОКРЕНУТОМ ЈАБЛАНОВОМ ПАЊУ

ПРУЖЕН ТЕПИХ пред Сафетовом кућом. Натопљен водом и напола орибан. Неиспран. Цријево за воду, провучено кроз ограду из Химзине авлије, лежи сада преко Сафетових бутина, па тако преко њих натапа земљу. Сафету се чини да одлази под тепих. Осјећа као да се пење сваким трзајем свог тијела. Под земљом се ваља скупља снага. Сада, док гледа небеса, чини му се да су над сваким мјестом иста. Гледајући у њих, човјек не може да зна гдје је.

А, што мора и да зна. Како је бесмислен човјек у свом очајању да савлада тренутак – помисли кад му испред очију пролети пчела коју као да поздравља гледајући за њеним пуним прашним корпицама. У лијеву руку у којој му је бројаница, чак и испусти мало цвјетног праха. За срећу. Осјети се постиђеним и кривим што никада раније није размишљао како силину корисног може да носи такво мало тијело.

Мирис јаблана. Зна, три стабла су испред куће. Засадио их је као дјечак, с оцем када се вратио из болнице из Тузле. Од тројице браће, он је помагао око садница. Вјеровао је да се то тата, као и увијек на свој начин, извињава што га

испред болнице нико није сачекао, са још неопорављеном раном ампутираних прстију. Јаблани нове сада миришу на татину кривицу и на дјечакову заблуду. Додирну му косу неко покретом оног који је годинама био одсутан.

Одувијек је желио ишчупати једно јабланово дрво, окренути га и стајати му на пању. Видјети све и једним покретом склонити све што ти смета и жалости. Бити горе. Изнад и далеко. Са те висине чинило би се као да чисти, а не да руши. Бука се не би чула. Барем он тако мисли. И сад је коначно горе, а једино што види је он сам доље. Плаче. Крв му лије из лијеве шаке на којој висе прва три прста. И види, опет он, мало даље и мало старији са фластером преко ока на које више никада није прогледао и које је постало право сљепачко око. И види, сина који га пита да ли због тога он има плаве очи, а сестра смеђе. И види, опет он у теочанској болници у крвавој војној униформи; и види сестру која, говорећи му да је био неваљао, открива чаршав испод којег се указује одсјечена нога изнад кољена. И види, опет он; на орнаменталној шари неисправног тепиха, упорно притишће један чворић и помијера уста као да нешто говори. А, из њих као да су излазиле ријечи које својим ћутањем унапријед потврђују узалудност која ће бити изговорена. Помисли, је л' он то умире или можда сања.

Миљана МАРИЋ • Београд

ДЕЧАЦИ КОЈИ СУ ДАВАЛИ ИМЕНА ГОЛУБОВИМА

– Сиво перо.

– Белоглави.

– Овај је Пратитељ, иде за осталима.

– Може, али најмањи је Милорад.

Старац седи на клупи. До њега допиру весели гласови.

– Не, то је Златко.

– Милорад.

– Златко.

– Милорад.

– Кажем да је Златко, погледај му перје.

– Зашто увек мора да буде по твом?

– Зато што сам старији.

Храпав глас, на ком су алкохол и дуван оставили патину, запара ваздух.

– И ја сам некад имао брата.

Звонки гласови на тренутак утихнуше, али брзо прошапута "зрелији".

– Браво! Пробудио си маторог ђавола, сад ћемо чути како је скувао и појео брата.

– Ја ћу појести тебе, ако мог голуба не назовемо Милорад.

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

Тешки капци се с муком подижу, поглед је бистрији него што би дечаџи очекивали. Старијег подсећа на жгољавог Деда Мраза са школске прославе. Нико није желео да се слика са њим.

– Милорад. Тако се звао. Мој брат.

Тишина.

– Нисам га појео, сумњам да би био укусан. Погинуо је. У рату који не памте ни ваши родитељи.

Млађи гласић се стидљиво огласи.

– Наши родитељи се свађају.

– То није истина.

– Истина је. Тата бије маму.

– Лажеш! Не бије.

– Бије је речима.

Мук.

– Речи су понекад теже од песница.– полако устаје са клупе. – Милорад је добро име за голуба, али зови га Златко, послушај старијег брата, ја бих сад ову здраву ногу дао за то.

– Остани, ако желиш да...

Застаде старији гласић, али га допуни нежнији.

– ...да смишљамо имена голубовима.

Поглед преко рамена и изборани осмејак.

– Доћи ћу сутра. Сад журим, почиње ми Лото.

Сара МОСНАК • Нови Сад

ДВА ТАЊИРА

БОРАВАК У ВИКЕНДИЦИ непредвиђено се одужио. Престала сам да планирам повратак. Чему бих и имала да се вратим? С оваквим залихама хране и пића и свим постојећим баштенским алатима ништа ми не може зафалити.

Садим парадајз, али слабо успева. Вода је најмања брига, из извора је и увек је хладна. И новац је ту, у спаваћој соби испод кревета, сакривен, иако овде уопште не вреди. Унутра је уредно. Spreмам сваког дана. Инсекте не могу да истребим. Трпим их или их поклопим књигом. Њихова сићушна судбина зависи од моје променљиве воље. Размишљам и буде ми жао. Убијам комарца.

Кувам супу. Шаргарепа боји воду у наранџасто. Додајем шупљу говеђу кост. Све се сједињава и добија смисао. Мирише цела кухиња, поприлично мала. Сипам супу у два тањира. Нико није сео за сто осим мене. Празним оба тањира без оклевања.

Сунце је благо у овим крајевима. Просипа зраке само на врхове стабала. До мене стижу фрагменти дана, осим када пада киша. Она пролази кроз све, гура се кроз лишће и пуко-тине на крову. Често прокишњава. Зато су две кофе увек у ћошку дневне собе. Нису нарочито лепе, али су неопходне.

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

На сваких пар дана стигне ми понека порука – где сам, зашто не долазим на посао, када се враћам и слично. Лажем. Стигла ми је једна порука пре три дана. Сестра ме је замолила да јој пошаљем свој рецепт за супу. Да би била бар упола добра као ова, потребни су јој бољи састојци и више стрпљења. Захваљује се за рецепт и жели ми пријатан викенд.

Чистим лишће у кругу који представља двориште. Поново се гомила и одустајем од тога. Пада на блатњаво тло. Прекрива остатке бледе траве који су на издаху живота. Али нисам закорачила у јесен. Још је лето. Сад би требало да ме гуши спарина ваздуха и разведрава врућина ужареног неба. Скоро па да бих позвала некакву помоћ. Сигурно има некога у близини ко би могао да ме повезе до града. Али треба очистити око куће, средити кров и појести последње залихе хране.

Грабуљала сам и оно место где ћу дочекати зиму, чини ми се и пре него што сам очекивала. Храна нестаје са полица. Сваког дана све више гледам у то место. Идеално је, уредно и мирно.

Чорба је спремна да се улије у тањире. Гледам је док ми пара магли очи. Дивна је кад је тек направљена. Онда полако губи квалитете које је чине добром и постаје обојена водурина с безукусним пратећим састојцима.

Док пијем остатке чорбе, чујем како кола долазе. Сестра је стигла. Говори како је јавила да ће свратити ових дана и да је лепо што сам и

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

њој сипала ручак. Нисам се усудила да јој кажем да то радим свакодневно.

„Колико си већ овде?“

„Рекла бих око две недеље, можда мало више.“

„Ниси нас посетила од јула. Забринула сам се, ко зна шта се десило, а никако да се јавиш.“

„Увек нешто искрсне, а и овде је слаб домет. Хоћу да те назовем па заборавим.“

Почела је да долази често. Нисам се противила. Све ређе чистим оно место. Нисам га ни погледала три дана. Убеђује ме да се вратим у свој стан и да ме чека много обавеза. Та наговарања су безуспешна. Причамо и кувамо заједно. Умало да заборавим колико је зима близу.

Павле ЛАЗАРЕВИЋ • Београд

ГРЧКА, МОЖДА КИПАР

Извини, јеси ти последњи?

Мхм.

Мислила сам да људи немају пара да живе.
Колико дуго чекаш?

Двадесет минута се није померило.

Можеш да ми придржиш? Не знам шта је с
људима, као да ће летовање побећи.

Стандардна прича. Нова година, Божић, па
море.

Па укруг.

Па укруг.

Људи само гледају да побегну.

Где ти бежиш?

Грчка. Можда Кипар. Ти?

Грчка. Можда Кипар. Идем с дечком.

Што Кипар?

Не знам. Да променим.

И ја бих да променим.

Дечко би у Грчку. Опет. Каже можемо
колима да обилазимо плаже.

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

Можете и на Кипру.

То сам му и рекла.

Моја девојка хоће на Сарту. То нам је било прво море.

Значи и ти си за Кипар.

Да.

Шта уопште има нам том Кипру?

Не знам. Ево имаш проспект.

Нећу. Не волим да гледам пре него што одем. Хајде ти види па ми кажи.

Не волим ни ја да гледам.

Па теби се стварно иде.

Иде ми се.

Који хотел си гледао?

Овај са четири звездице.

Мени је овај бољи. Али океј ми је и тај.

Свиђа ми се овај што има палме и нема деце.

Да. Не могу ни ја децу.

Могу нешто да ти кажем?

Ајде.

Мислим да Сања хоће да је верим.

Ко је Сања?

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

Моја девојка. Зато хоће поново у Сарту.

Па вери је.

Па не иде ми се у Сарту.

Знаш шта. Ја кад дођем на ред, ако и даље буде био слободан Кипар, ја ћу да узмем Кипар.

Реално.

Ако он неће – не мора. Ко хоће, добродошао је да ми се придружи.

Који термин?

Нешто ван сезоне. Септембар, на пример.

Може.

Ајде.

Ајде, зове те ова. Ти си на реду.

А. Важи.

Лепо се проведи на том Сартују, или где год.

Ма да, где год. Само да побегнем.

Ајде.

Ајде.

Љиљана ФИЈАТ • Нови Сад

МУЧИ МЕ КАШАЉ

ЗДРАВО, ЈА САМ... Видео сам данас твоју друга-рицу, око девет или је било десет сати, шеткала је испред твоје зграде. Након тога сам приметрио и тебе био сам с друге стране улице али сам вас брзо изгубио из вида... Опет си ишла на неко дешавање било је твојих фотографија на фејсбуку али ми ниси казала. Кажеш, ишли сте колима! Ја бих ишао аутобусом само да си ме обавестила досадно ми је, знаш већ, стално ми је досадно.

Срео сам Ђуку недавно пуно те је поздравио знам да ти је рекао да не жели више да будете заједно јер си га безобзирно звала када је захтевао да га не зовеш и да ако наставиш опет да га зовеш у данима када је с њом да ће те блокирати викендом превентивно јер ти више не верује. Хоће да иде у Африку бициклом на пролеће... син му се није оженио живи с девојком мислим да му је он ванбрачно дете и ћерка му је ванбрачно дете, али с другом женом. О извини знам да знаш и да се понављам.

Нисам ишао ни данас на пешачење мучи ме кашаљ морам да купим неки лек за искашљавање заказао сам изабраног лекара да ме прегледа у уторак имам шлајма који не могу да избацитим не осећам друге проблеме немам више ни температуру. Подгревам сарму, у продавници преко пута тебе је кувана храна пред истеком рока трајања у пола јефтинија 300 грама сарме

230 динара исто толико пасуља 160 динара. Није тачно да ме стално можеш видети у близини твог стана у пекари на пијаци у продавници ја сам свугде у граду разумем проблем и не правим се луд знам да си ми сто пута рекла да нећеш да будеш са мном и да си себи довољна и да све што ми говориш не слушам и да те иритирам и да немаш више живаца трпети било кога чак не би могла ни Ђуку за кога си мислила да је идеалан. Њему треба послушна и она која не таласа просто има мушки мозак. Он каже да си ти пролупача к'о све жене твојих година и да би он сад неку Црнкињу... Африканку нешто ново тамне боје коже то га ложи.

Нисам рекао Ђуки да смо Нову годину провели заједно само сам споменуо немој одмах да се љутиш ти се увек изнервираш тебе сви нервирају. Ево послао сам ти највећег песника ових простора Арсена Дедића и његову песму Милена то је и моја песма *Милена... поћи ћемо извам града завеса од кише пада нема овде ничега за нас...* немој да вичеш шта има везе што се и моја супруга звала Милена! Знам да сам досадан али то је јаче од мене можемо само да се дописујемо и забављамо без секса да паламудимо на даљину мени би било довољно. Нисам ја Ђука којег ја поштујем али који свакој каже да је кучка и да ће урлати испод њега и да би свака требало да му оближе куросаву језиком и да он свакој доноси само добра упркос својим манама да има врлине и када нешто ради да ради од срца да није лажов ни фолирант а

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

виђао сам га сваког викенда с другом женом али то нисам хтео да ти кажем.

Не знам зашто си била бесна што сам у хотелу гледао Бечки новогодишњи концерт за који ме вежу успомене на моју покојну супругу, ми бисмо га увек заједно гледали док је она била жива, до пре петнаест година, она је била слухиста, волела је то и знам да је до 1990 Концерт имао само један део који је почињао у 12.15 часова и трајао је нешто више од сат времена, а од 1991 године је проширен и траје са паузама око два и по часа. То ми је било најлепше, после дочека када бисмо касно устали и нешто ручали и она би ослоњена на моје раме лежући поред мене на каучу држала чашу вина ја бих јој га непрестано досипао и била ми је сва прозирна док сам је гледао кроз стакло... а сада је више нема знаш отишла је као њен отац... који је оставио њу и сестру док су биле тинејџерке, њихова мама после није хтела да чује за њега и он се оженио неком Гркињом није жена крива говорио сам супрузи имали су диван стан који су добили од неког Савеза после његове смрти моја жена и ја смо стан средили све смо почистили угланцали закључали га и она је кључеве вратила Савезу. Вероватно су тамо мислили да смо луди а то јој је рекао и ујак међутим она је хтела да јој савест буде мирна јер смо већ имали три некретнине а неком је тај стан сигурно био потребнији него нама. Тај њен тата се био разболео од плућа њена мајка да је хтела сигурно је могла то да утврди благовремено била је добар дијагностичар али она није

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

желела да чује за њега. И моја супруга је као и њен отац имала кратак а испрекидан дах иако није била пушач и умрла је као и он врло млада.

Па била си љута и после када смо шетали поред језера а мени се грози да се намећем другим људима а ти си пришла једном пару знам да су то моји пријатељи али ја не волим када сам са неким да га делим с другим друштвом и могли смо да шетамо око језера и да ти причам где сам се све шетао са супругом одавно овде нисам био а волим ово место мирис воде и светла изнад њега. Појео сам у центру парче пице за 300 динара то је мени било довољно док си ти седела с њима у ресторану четири сата а тек си их упознала.

Можда ћу продати онај стан који издајем али шта да радим ако се зарати са 200000 евра брине ме ова ситуација бојим се и да им повећам кирију ипак редовно плаћају станарину то је нека фирма ја сам мислио да им је то презиме и редовно плаћају све рачуне. Раде највише до 17 часова и комшије немају никакве примедбе на њих. Ако будем продао стан путоваћу водићу и тебе на једно путовање на пример на Кубу десет дана то је јефтино није скупље од 1200 евра толико бих могао да поднесем.

Опет ти о Ђуки и како те је злостављао говорио о твојој просечности и незнању на пример да си и ти њега могла да блокираш и не јављаш му се на два дана и да будеш с неким другим њему то не би сметало и да би у друштву спомињао на пример неког филозофа или писца

за којег ти ниси никада раније чула иако си и сама писац па се после ишчуђавао с ким је он то јер ти не знаш о коме се ради. Бирао је податке, имена и чињенице за које ниси морала знати и за које је мало ко знао али би се посрамила због свог незнања.

Онда су дошли на ред твоји телесни недостаци стално је говорио како имаш велик стомак и како би требало да вежбаш и како га нервира што не водиш рачуна о свом телу и чудиш се што он гледа са стране ево у бифеу управо га је мунула сисом једна девојка, мора да је Црногорка, висока, и све је то било док си ти плаћала рачун. Не разумем те знаш да смо на ТВ недавно гледали једног човека и он је рекао да би онај који је преварио жену требало да седи на рингли упаљеног горионика, а ти си само климала главом као у трансу.

Хоћеш ли да ти опет пустим Милену... *поћи ћемо извам града завеса од кише пада нема овде ничега за нас...* да забрањене су посете у болницама има људи прехлађених и са упалом плућа... кажеш, чула си да је Ђука у болници, не знам здраво ми је изгледао када сам га срео. Ако јесте ја му желим да је од полне болести, неке неизлечиве. Хоћеш ли да дођеш код мене на вино? Види, ја ћу у понедељак да извадим једну карту за позоришну представу, ако хоћеш могу и за тебе. Не брини, здрав сам не мучи ме више кашаљ а и купио сам лек за искашљавање.

Милица МИЛОШЕВИЋ • Костолац

ПРИЧА О УПАЉАЧУ

УПАЉАЧ ЈЕ тако једноставна ствар.

Стане свугде. Ако имате уске панталоне, стаће.

Стане и у широке, стане у брус девојке, стане у најмању торбу, а стане и у ципелу.

Упаљачем припалите себи цигарету.

Онда некоме коме треба ваша ватра, позајмите ватре.

Упалите потенцијалном партнеру.

Упалите колегиници на паузи за кафу.

Упалите ватру кад је хладно негде у туђини.

Уплашите бесне керове.

Пијанима у кафани учините услугу да не досаде свима окол.

Подсећају вас на лепе ствари, а и ружне.

Увек вас насмеју, јер се сетите да сте изгубили једно двадесет, а имате још једно десет кући.

Упаљач је исто битан када не знате шта ћете са рукама, па ето се ту нађе да се врти прстима.

Упаљач дође и као неки подметач, за часу да мама не виче јер је часа мокра, а може да послужи и да се нешто дода. Знате оно кад некако треба вам нешто, али таман вам фали

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

онолико центиметара колико је у самом упаљачу, е па баш ту упаљач легне лепо.

Упаљач нађеш на улици и онда размишљаш ко ли је све то пипао. А онда ти буде некако тужно да га не узмеш, јер реално пуно је успомена ту, а и подсећаћете на данашњи дан.

Упаљач је некад једина ствар која те згреје када идеш на посао на минус десет и чекаш бус у некој забити.

Упаљач те подсети на све оне дане када ниси знао шта ћеш, па си куповао из досаде упаљаче.

Упаљач некад и заборавиш негде, па будеш тужан.

Упаљач је некако својствена направа.

Тако мало, а ипак јако корисна.

Некако је стварно небитна ствар, а ипак тако битна.

Ствар која је повезала милионе људи. Брдо људи је кренуло да прича због једног креса упаљача, тамо нечије цигарете.

Тако сте сазнали нпр. да ваш сусед чека треће дете.

А неко је дочекао и неке ружне ствари упаљачем.

Ипак некако упаљач је наш емоционални ослонац.

Наш пријатељ понекад.

Наша снага.

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

Наша присутност која нас враћа у садашњост, а некада и шаље у будућност.

Упаљач је ипак, рекла бих, својствена направа.

И знате шта?

Опет вадите педесет динара и опет се смејете, јер знате да ћете опет вечерас бити срећни, јер сте опет заборавили упаљач у журби, кући.

Макар на неко време бићете срећни.

Биће то најбољих педесет динара икада датих, до следећег пута.

Јасна ДРЕНОВАЦ • Београд

ПРОМЕТЕЈ У ФОТЕЉИ

ЛЕДЕНИ ВЕТАР цвили кроз ребра, олуја шамара му бедра. Грашке оловне кише цеде се у месо. Тешки окуви гуле зглобове срastaјући у кост. Медни ланци звече у понор, црни понор мрклог Тартара.

Разгневљено Див запара празно небо муњом, остављајући га да чека у ноћи. Густој ноћи која свањива у јутро орлушине. Стрвождера што кукастим кљуном кљује дроб, изнова и опет. А упркос свему још сина Титана греје у дну напаћености плам што га некада отуђио је неотуђивом. И док му кичму слама о хладни кам завидни Кронов плод, у кутњацима стеже он наду у безначајну људскост. И прси своју изнакажену утробу према казни јос више.

Изненада из дубине се чује пулсирајући звон јефтиног дигиталног сата и у дну се јасно разазнаје блинкање црвене лампице аларма. Уз звекет ланци аутоматски спадају, са клина лево узима пешкир обавијајући га око рамена хитро улази са терасе у стан. Само што није почело.

Успут из фрижидера покупи конзерву пива и у лету се тихо спушта у загрљај наслоњаче. Ноге срођене са филцаним папучама ставља на табуре. Дочепа се даљинског и... е стварно још увек рекламе. Мада сад може да предахне пар

тренутака и залије се пивом док утакмица не почне.

Нова реклама за детергент, фине гузе у тесним фармеркама, увек свеже пециво, најновији лек против ћелавости, импотенције, гојазности, пушења и савести. Почиње текма, прекида се стварност. Двадесет два играча, лопта, два гола, један стадион, стопедесетхиљада навијача на лицу места, пола милиона гледалаца поред малих екрана, један судија, навала, крв, зној и узмах победе... Даље и није битно... то траје близу два сата.

После исцрпљен од заноса на пола капка гледа неки филм, истиниту причу о изгубљеном кучету које се враћа кући... "Ко да се иначе не враћају, мљацка у полусну". За тренутак свест му потоне у мутљаг пивског талога.

Буди се на пола неке научне емисије и хвата само реченицу: "Сваких пет минута у свету умире стотину новорођенчади."

У трену нестаде светла. Псујући копилад у дистрибуцији, саплиће се о табуре тетурајући без једне папуче по тами стана. Стушти се у кревет насумице мамурно тонући у сан. Али не сања, не, ни плам, ни први детињи врисак ни Хад, ништа. Баш ништа. И тако сваке ноћи тоне у тај оков на хриди.

Денис ГИЉЕВИЋ • Загреб

СВАЧИЈА БУДАЛА

На дрвеном столу без сјаја стајала је чаша воде препуна старачких пјега од ситних мјехурића. Око ње лежале су сухе, скамењене мрвице кекса и круха. И покоја муха, што жива, што мртва. Пепељара је, тко зна откад, прикованима држала нарамак неплаћених рачуна с мрљама од кафе, не само једне. Била је ту и нагорјела џезва без ручке на љепљивом плетеном подметачу и лаптоп који је изгледао као да је преживио потоп. Не само један.

Кроз отворен су прозор стана у приземљу, између и испод потрганих и искривљених роleta, у благоваону улазили први испушни плинови, а из ње излазили први цигаретни димови.

Повукао је задњи дим и згњечио цигарету у пепељари. Привукао је столицу ближе столу па полагао подигао поглед, опрезно, као да би му се то могло обити о главу. Баш изнад ње, попут какве ауреоле, налазила се велика мрља, концентрични кругови са жутосмеђим рубовима, колаж који би изнова оживио са сваком обилнијом кишом. Привукао је лаптоп ближе себи. Поред њега одложио је увели лист папира, честог госта његових џепова, и изравнао га. На папиру се још увијек истицала, унаточ сталном прешању, кућа без пола крова и најмање једног зида, густа каша дрвених греда, хрђавог лима и трошне цигле крај крезубе тарабе, уплакана

бака и шугав пас посред дворишта. Испод отужне слике стајали су голи име, презиме и број рачуна. Почео је типкати, али одмах му је искочило слово и. Узео је несташну типку и намјештао ју док није кликнула. Наставио је типкати, али много њежније.

Пришла му је са стране, није ју одмах опазио.

– Види га... Опет уплаћујеш лову непознатим људима? – питала је с оним неугодним, осуђујућим, згражајућим чуђењем.

Тргуо се. Обрве су му се савиле попут гусјеница кад их додирнеш гранчицом. Наставио је типкати. Сада му је искочио упитник па је на тренутак застао како би типку поново углавио.

– Да. Зашто питаш? – узвратио је протупитањем са симптомима пркоса.

– Зајебаваш ме! Па колико је прошло од тог њиховог потреса? Седам мјесеци? Осам?

– Не знам – слегнуо је раменима, једва примјетно, па с измученог папира наставио преписивати знаменку по знаменку.

Зграбила га је за рукав мајице и снажно повукла. Ноктом је закачио ускличник па је типка искочила и завршила на поду.

– Погледај се! Развучене мајице, излизане, подеране хлаче...

Поглед јој је завршио најниже што је могао, под столом.

– И те папуче... Дословно ми их се гади гледати!

Фркнула је као разјарена звијер, а затим високо подигнула руку и упрла прстом у неодређену точку, црну мрљу, у све болне тачке одједном. Врх њезиног кажипрста исписивао је оптужницу.

– Погледај како живимо!

Погледао је. Зидове с којих су искакале пукотине као жиле на њезином врату, врата с којих се из дана у дан љуштила боја баш као и с њезиних образа, сиве, оронуте, гдјегдје и утонуле паркетe с тамним траговима умјесто сјајног слоја лака. Није се усудио погледати јој нокте. Стиснуо је зубе па уздахнуо.

– Има људи којима треба више него мени...

Није могао објаснити зашто је рекао „мени“ умјесто „нама“. Топлу мрву несебичности затрпала је одједном лавина стида због себичности. Кривња је показала зубе грицкајући га до крви. Није имао појма што жели доказати. Сагнуо се по ускличник, без ријечи, намјестио типку и наставио куцкати као да је живот у питању, као да ништа друго није важно.

– Која будала... – завртјела је главом у горкој љутњи коју није успио разблажити ни заметак прве сузе.

Негдје, на другом мјесту, можда у другом граду, а можда баш негдје нама тик пред носом само на другом кату, иза закључаних врата,

неки други човјек говорио је, вјеровали или не, нимало потресен, сличне ствари.

– Види ово – позивао је неког са стране док је гледао у бројке на екрану.

Нетко са стране пришао је и нагнуо се над екран.

– Што?

– Лик нам још увијек уплаћује на онај рачун!

Нетко са стране се насмијао.

– Мислио сам да си тај већ ликвидирао, дигнули смо стварно добру кинту. Колико је прошло од потреса? Седам мјесеци? Осам?

– Не знам, стари мој, али тип нам сваки мјесец редовно уплати неку лову! Није нека свота, али... Ваљда ми га је било жао, човјек живи у увјерењу... – на уснама му је играо пос-прдни смијешак. – Хоћеш да га сад угасим?

Нетко са стране вртио је главом.

– Која будала...

Милорад Маринковић • Ратково

МОЗАК НА ПАШУ

Нека истраживања су говорила да људи који више размишљају краће живе, али ово је сулудо... Умни људи су живели све краће. Размишљање је сваким даном све више скраћивало животе. Разлог је остао непознат. Група научника се жртвовала у напорима да нађу решење које би спасило људски род. Успели су, али им споменици нису подигнути, да се не би много размишљало о свему томе.

Пашко је седео и гледао у зид. Повремено би нагнуо флашу пива, а капљице су падале низ браду, на исфлекану мајцу. Дневно су добијали три флаше благог пића. Мала припитост је добра да помути ум. Велика припитост може довести до филозофирања, што није добро за животни век.

Чуло се звоно. Изнад главе му се појавио облаћић са цртежом звона и прстом који притиска дугме. Овај виртуални облачић је могао да види само његов власник. Отворио је врата и угледао човека са замућеном фацом – тумачење израза лица захтева одређени умни напор. Изнад њега је, на облачићу, била слика са писмом.

„Добар дан. Ово је за Вас“, рекао је човек.
„Ставите га у машину за процену. Леп дан, зар не?“

Пашко осмотри улицу. На облачићу је видео цртеж сунца и лица насмејане деце. Улица је заиста била осунчана и у даљини се чуо смех.
„Леп дан“, одговорио је.

„Да ли сте слушали Лепу Цеци синоћ?“

Пашку је облачић приказао жену чудног изгледа, са круном изнад главе. „Не пратим политику. Није добро за здравље“, одговорио је.

Писмо је убацио у микроталасну, али је она ипак направила процену.

На телевизији је била емисија о људима затвореним на некаквој фарми. Они су се такмичили у разним играма, како би поправили услове живота.

Светлост је већ напуштала кућу и прва сијалица се упалила у кухињи.

Није био сигуран да ли је заспао – што је обично било тешко проценити – кад је чуо тресак у спаваћој соби. Облачић му је послао слику симпатичног ракуна. Ушао је у собу и угледао човека са црним кофером.

„Шта радите овде?“ питао је Пашко уплашено.

„Молим Вас, морам се сакрити. У великој сам опасности!“ одговори човек.

„Прикажи лице“, рекао је Пашко. Ова наредба скинула је мутну цензуру. Видео је лик младића, изнад којег је био уплашени емотикон

– Пашко је исто закључио, на сопствену штету.
„Смирите се. Ко Вас јури?“

Уљез погледа кроз прозор. „Јури ме држава,
хоће да ме убију и узму ми лек!“

„Да Вам узму лек?“

„Тако је. Овде имам лек који ће људима
омогућити да поново мисле без последица.“

Пашко се почеша по глави. „Добро, а шта ће
Вам то?“

„Какво је то питање? Зар не бисте желели
да људи поново мисле сопственом главом и
одлучују о свом животу?“

„Не желим да размишљам о томе“,
закључио је Пашко, поново на своју штету.

Младић је деловао обесхрабрено. „Ја ћу
размишљати јер сам већ узео лек. Ви ми само
помозите да дођем до Четинарског кањона.
Хоћете ли?“

Пашко се сложио да би то било најбоље
решење. Помоћиће му и нека иде до ђавола, а
после неће морати да мозга око моралних
дилема и сличних опаких ствари. Већ му је
нанео довољно штете.

Поново је чуо звук звона. Данашњи дан се
претворио у тотални хаос. Оставио је младића
скривеног у соби и отворио врата. Угледао је
два човека, са маленим крунама изнад мутних
лица – држава.

„Добро вече. Да ли имате уљеза у стану?“

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

Облачић му је показао карикатуру младића који ускаче кроз прозор у собу. „Не“, одговорио је.

„У реду. Можда ћемо свратити касније да Ви не бисте морали да јављате или мислите о томе. Пријатано вече.“

Вече није било пријатно, а по свему судећи (мада је боље не судити) још увек није крај читавој збрци. Сели су у Пашков ауто, који их упита куда желе да иду. Младић издекламова адресу, па су се завалили у седишта и уживали у вожњи. Пашко је пустио лековити ријалити програм, који ће га додатно заштити од могућих размишљања.

Већ су зашли у део где је пут поред кањона, али се младић пожали да га природа зове.

„Морам да пишам“, рекао је једноставно, пошто је видео да се Пашко љути због фразе коју мора протумачити.

Пошто је и њега стигло оно пивце, Пашко му се придружио. Млазеви су текли са литице кањона, док су њих двојица гледали звездано небо и удаљена светла града.

„Ово је баш лепо“, рекао је младић. "Све ће поново бити нормално, кад са овим леком вратим људима могућност да слободно мисле и одлучују о свом животу."

Пашка је ово збунило јер је малопре гледао ријалити, па је заборавио причу младића. *Зар хоће да натера друге да на силу мисле? Лудак хоће да побије силан народ!* Гурнуо га је у

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

провалију и слушао врисак који је све више слабио. Затим је закопчао шлиц.

Облачић му посла слику палца упереног на горе, а онда и слику његове куће. Пашко се завали у седиште и ауто га одвезе натраг.

Златомир АЛЕКСИЋ • Шабац

ЖУТЕ ПАРЕ

ТО ШТО САМ ЈЕ годинама из вечери у вече чекао пред музичком школом да се весела или чешће мрка појави из неосветљеног дворишта поред књижаре од преко пута није допринело побољшању мог музичког образовања или талента који узгред нисам ни имао

једина корист од љубавних састанака са звезданом пред музичком школом била је петица за гимназијски матурски рад новија југословенска музика одлично познавање кафанског репертоара новокомпонованих уметника а ла чаше ломим руке ми кржаве и делегирање у општинску конференцију соц омладине од стране музичке омладине града

ако нисам знао да свирам или певам ако никада нисам ни био близу људи из музичке омладине ипак бољег делегата од мене нису могли пронаћи јер кад неко три године из вечери у вече не ретко и током дана по пола сата у просеку стоји пред музичком школом и то само зато што је заљубљен створен је у најгорем случају за делегата

2

чико, дај ми динар

мусави циганчић чичкаве косе и вечито каљавих ципела најмање два броја већих од

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

његових шомпавих стопала са испруженом руком стоји пред једним типом од оних што већ годинама талентовано подупиру зграду банке на центру града верујући да тако дају огroman допринос њеном стабилном положају

јел може два пута по пет банки пита подупирач и плуцка после сваке друге речи сасвим случајно даса је био првак региона у плувању у даљ тога дана управо је тренирао прецизност штрцајући плувачку у једну отворену кутију шибица бачену на неких два метра од његових ногу

не може одговара циганчић и спушта руку

како бре не може чуди се подупирач спреман већ да балавцу звизне шамар због неуспеле досетке коју му је малопре тако великодушно упутио и поред два узастопна промашаја упљуване кутије за шибице

лепо тако ни у једној продавници неће да ми замене жуте паре за оне друге то им зарада кад ко фол немају да врате кусур и циганчић притрча елегантној госпођи са тазе фризуром и пуним кесама свакојаког зеља тек купљеног у тржници

тето дај ми два динара љубим ти и ноге и руке

марш брецну се госпођа

јебем те у дупе опсова циганчић и врати се до типа пред банком

шта је код ње си повисио тарифу пита га
подупирач бетонско стаклене зградурина

**бизнис ти ми ниси дао динар морао сам код
ње да се вадим**

3

шетамо нашим улицама

уствари као нашим јер њима шетају и други
мрачне су и изгледа пројектоване за љубакање
уз дворишне ограде и крошњасте кестенове
давимо се међусобно свакојаким глупостима
углавном безвезаријама које могу да буду теме
разговора двоје тек пунолетних заљубљеника

планирам да се на углу код саобраћајног знака
обавезан правац зауставимо због међусобне
размене милиона вируса причам јој о томе како
сам читао да се једним пољупцем преносе
стотине хиљада тих сићушних тричарија и да се
ако се љуби отворених очију тако оштећује вид

да ли због тих глупости које су објављиване по
новинама или зато што новинаре бије глас да су
по природи посла швалери звездана је омрзла
новинарство и моје бављење њиме од тада па до
мог првог не баш сјајног швалерско журна-
листичког излета хиљаду пута сам зажалио што
волим и звездану и посао новинара

тек три године касније жалост се преполовила
звездана је оставила мене а ја новинарство
нисам

4

на састанку партијске организације у месној заједници повела се реч о зарадама лепе брене и шабана шаулића

свесни другови и другарице изразили су своје дубоко неслагање са пореском политиком која дотичнима омогућава да се лако богате углавном сви су се питали па како је то могуће у нашој социјалистичкој самоуправној и још приде федеративној заједници братских народа и народности

предавач по теми економска ситуација и стабилизација покуша на своју несрећу да свесној авангарди месне заједнице објасни како су порески прописи у реду а да смо како несрећник рече ми глупи јер великодушно плаћамо скупе бренине и шабанове плоче и улазнице за концерте

извини друже одмах се побуни један од свесних **ја нисам глуп**

расправа је настављена јер су још неки утврдили како ни они нису глупи ја сам по обичају ћутао уосталом јавно активан у месној заједници постао сам тек пошто су протекле три године редовног вечерњег стајања пред музичком школом и када сам од звездане добио шут карту знајући то чврсто сам веровао да још немам право да званично на партијском састанку изјавим како као и већина осталих свесних другарица и другова ни ја нисам глуп

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

мислио сам да звездана име најнеобичније име на свету

данас кад ми је истекао приправнички стаж квалификованог дежурног момка пред музичком школом видим да је њено име сасвим обично док је све остало било необично јер да није тако никада ми не би пало на памет много овога што ми данас пада

звездану су сви звали мица њене родитеље су звалим обично по имену а они су били једини који су у строгом центру града у свом дворишту имали пластеник и испод њега салату и парадајз

уз то мицин отац је гајио канаринце и није имао поима да постоји моја маленкост

убеђен сам да је то прави разлог због којег ми човек мада сам му три године шетао ћерку ни једног није поклонио а не зато како злбници могу помислити што је своје канаринце продавао

6

ресторан тачкоња потврђује правило да се код нас води брига о радном човеку јер је у њему током радног дана увек било највише оних који су у то доба по некој логици морали кривити кичму по канцеларијама или за стругом у радионици

сумњам да је баш рачунајући на ту карту у тачак долазио мусави циганчић са великим каљавим ципелама да жица ситнину од људи који за

време својих осам шљакерских сати тамане
кафу и коњак са обичном

чико оћеш да ми даш пет динара

циганчић је очито имао лош дан па се вадио
уместо уобичајеног динара тражио је пет пута
више и тома песник у успону поправља му
финансијске ефекте слабог пословања пуном
шаком металних новчића циганчић марљиво
пребира по њима па сасвим озбиљно враћа
томи новчиће од двадесет и педесет пара

жуте паре не примам

шта бре не примаш

жуте паре каже циганчић пословно озбиљан

**задње време дошло кад ни просјаци више не
примају свашта** чујем коментар

7

чекајући пред музичком школом да се из мрака
од преко пута појави звездана из вечери у вече
пуне три године сам брижљиво проверавао
имам ли у џепу довољно новца за биоскопску
улазницу трауби соду у хотелу или сладолед

и сваки пут када бих под прстима поред папи-
рних новчаница осетио и храпаве жуте
петобанке могао сам мирно да одахнем

што је било више жутих пара и уздах је био
лакши

Драгана СТОЈАКОВИЋ • Бачки Јарак

ЛЕПИ ЂУРА

БИЛА ЈЕ НЕДЕЉА. Чика Никола је паковао опрему, храну и играчке за кавезе а нас је пребацивао у велики кавез. Нисам познавао све другаре у њему, то ми је био тек други излазак на Најлон пијацу у Новом Саду. Покушао сам да дремнем још мало док не стигнемо, на крају гранчице код врата. Пуно нас је било. Старији папагаји Тигрице су били на дну, неки нису имали ни снаге да се попну горе. Чекали су да из хранилица испадну зрнца, да би нешто појели. Изласке на пијацу су престали да броје. Мене су потиснули уз решетке, они који су своја перца чепркали и спремали се да привуку пажњу будућих власника.

22. мај 2022. је био леп и сунчан дан. Већ ујутру је пијаца била пуна купаца и продаваца. За некога све за свакога по нешто, био је прави опис понуде тог дана. Ни ми нисмо остали незапажени. Сликали су нас, прилазили, али су се ретко одлучивали да некога од нас купе. Ближило се подне и наш повратак. Док сам посматрао пролазнике тргнуо ме је глас две симпатичне жене. Посматрале су нас са празним кавезом у рукама. Ево, неко од нас ће ипак данас наћи нови дом. Договарале су се кога ће од нас изабрати. У том тренутку чика Никола је полако

отварао врата кавеза и руку угурао унутра. Закачио сам се неспретно за врата а тада је млађа женица рекла: „Желим њега“! Нисам ни био свестан, да сам то ја. Ставили су ме у нови кавез самог. Једва сам се видео у њему. Купиле су ме за 700 динара, а потом смо отишли да се почасте са пљескавицама. То је био мој први излазак са њима.

Ружа и Гага су мајка и ћерка. Мама Ружа ме је купила на поклон свежим младенцима, зету и ћерки.

Боки и Гага су се договарали како ће ме звати. Боки ми је дао име Ђура, а Гага је додала Лепи. Прво су ме ставили на сто за ручавање. Бокијев омиљени део, јер он воли пуно да ручка. Тада је и највише времена проводио са мном. Боки је висок и мало крупнији. Често ме је нудио да и ја пробам нешто из његовог тањира, само што би заборавио да ја месо не једем.

Гага је млада домаћица. Прилично добро се сналази у кућним пословима. Мада и Боки понекад ускочи да помогне. Исто су годиште, па ми некад изгледају и као цимери а не муж и жена.

После неколико месеци, приликом једног сређивања стана, пребачен сам на мали сточић уз пећку до врата, да ми буде топлије. Док је Гага радила, често сам био кући сам. Боки ми је купио радио да ми прави друштво кад нису код куће.

Чика Никола је рекао Гаги да сам млад мужјак и да бих могао да научим да причам по неку реч. Трудиле су се да комуницирају сам-

ном, али мени је то било тешко. Сваки пут су ми причали нешто друго и нисам могао све да запамтим. Онда је учитељица Гага кренула да ме учи две речи Ђуро и љубави.

Била је тужна једног дана док је постављала ручак. Остала је без посла. Није ме ни приметила када је ушла у стан. Тада сам јој се јавио са Ђуро љубави. Лице јој се озарило у тренутку, није могла да верује, а нисам ни ја. Од тада су почели моји часови учења нових речи и склапање реченица. Сада их знам већ двадесетак и лепо комуницирам са њима, а и са гостима који нас повремено посећују.

Боки има државни посао, радни дан од 7 до 15 часова, понекад ради викендом и приватно кад се нађе неки послић. Свако јутро му будилник звони у 5:32, 5:42 па 5:52 а он устане тек око 6:10. Деси се да се поред сва три аларма успава. Не знам како му то полази за руком. Тако почињу и моји дани. Викендом спавамо дуже. Долази кући око 16 сати, тада углавном ручају, онда се Боки мало пружи уз телевизор и игрице на телефону до вечерње кафе са другарима у оближњем кафићу. Утакмице Црвене Звезде се не пропуштају. Признајем да више волим када их не гледа код куће, јер се пуно дере и говори ружне речи.

Гага ме храни, купа, чисти кавез и оно што намрвим око њега. Не воли кад мењам перје, које се разлети окол, али већ је навикла да морам да се прилагодим зимским и летњим температурама. Док ради кућне послове правим јој друштво на рамену а понекад се попнем и на

главу, да се зна ко је главни у кући. Највише волим кад прави здраве чорбице, тада и мени да да пробам поврће које користи. Цвеће заливамо заједно а када ми сређује кавез моју каку користи као прихрану за цвеће. У нашем дому се Љубичице зову по мени Ђуричице. Има и неке оригиналне идеје. Ставила ми је пластичне мердевине у саксију да могу да гледам на терасу и дружим се са голубовима које храни на њој. Пирга, Кљунић, Добрила, Миливојка а онда се полако скупило мало јато од њих тридесетак, па им више ни она не зна имена. Свако јутро прво њих нахрани да не праве буку, па тек онда мене. Није јој тешко ни да чисти терасу, а са њиховом каком прави ђубриво за цвеће у жардињерама. Последњи нам се придружио Белко. Он је најмлађи, долетео нам је за празнике. Често стане до прозора да ми прави друштво док сам у саксији. Научила ме је и да им кажем Ђао голубови!

Драго ми је што сам са њима већ 3 године. Осећам се лепо и вољено. Волим кад гледају ТВ заједно, па им се придружим и ја. Мада некад претерано обраћају пажњу на мене. Заједно делимо лепе и тешке тренутке. Трудим се да их орасположим и вратим веру и наду у боље данас када им је тешко и када тишина влада у нашем изнајмљеном стану. Да осете моју љубав и захвалност коју осећам према њима. Волео бих да им се оставри новогодишња жеља и ове године постану родитељи. Да се мало посвете и проширењу породице, а ја ћу им помоћи колико будем могао.

Жељка БАШАНОВИЋ МАРКОВИЋ • Београд

МИЛАДИНОВА ЛАМПА

Као што су се дан и ноћ смењивали, тако су се наши и њихови смењивали у рафалној паљби.

Ваши, наши, моји, његови, њени... Више се није знало ко је чији. Толико ми се смучио тај присвојни придев да сам се заклео да нећу више питати ни чија је кафа или млеко у продавници, мислећи на произвођача.

– Како се зовете?

– Миладин Стојковић.

– Даље...где си рођен и кад?!!!... Све генералије хоћу, све до дана данашњег!!!

Млади војник је ударао по типкама старе машине за куцање не штетећи прсте. Тишина је прекидана тим звуковима и пуцњевима који су допирали споља.

Толико су ме тукли те ноћи да сам на крају изгубио свест, или сам се пак предао без икакве жеље да се више копрцам у овим мемљивим рупама везан за столицу и го прекривен старим војничким ћебетом око слабина, више ми се исплатило да се онесвестим него да у будном стању трпим болове. Нисам више имао шта да чекам нити чему да се надам.

Те ноћи у неком полусну, као кошмар, сањао сам краља. Био сам његова дворска луда

и правио сам скечеве са чаробном лампом који су га забављали толико да му се тресао стомак од смеха а, наочаре би скидао и брисао сузне очи од салве смеха.

Пљескао је рукама и тражио још и још....

– Али краљу, шта ћу ја да радим?

– Како шта?!, па засмејаваћеш ме, рече изненађен мојим питањем.

А, шта ћу кад престанете да се смејете?, питао сам озбиљно.

У том тренутку војник ме је мунуо у ребра великом распертланом цокулом, пробудио сам се уз бол у трену.

Зажмурио сам и подигао се на ноге да бих био спреман на наредни ударац. Свака кост ме је болела а, лице ме је затезало на образима и уз уши. Нисам пипао али сам знао да сам у лицу сав у скорелој крви. Усна ми је била отечена и разбијена. Пекла ме је више него душа у овом бесмисленом рату.

Сетио сам се оног јутра у пролеће деведесет друге када је све почело...

Пролеће је дошло маскирајући сваку лошу намеру или смо бар сви тако веровали да ћемо се пробудити из лошег сна и наставити животе као и до сад. Међутим, сунце није било довољно да загреје и наше и њихове као да је тог пролећа омалило, кратко као прошлогодишњи дечији капут.

Ујутру ме је деда пробудио у рану зову устај Миле сви већ одоше у шуму. Мислио сам онако

млад као и много пута до тад да претерује. Усна ме је болела исто као сад, јер ми је херпес изашао у току ноћи. Тако килав, на брзину устадох и потрчах ка шуми где сам видео колону наших како се са нарамцима на леђима пењу пут планине. Пушку ми је деда утрапио у руке а стари пиштољ био ми је за појасом.

Било је то последњи пут да сам видео деду. Када сам свратио кроз пет месеци, ноћу и прикрадајући се, кућа је била већ спаљена и у оном згаришту нисам нашао ништа што би ме подсетило да је некад било моје. Задржавао сам сузе уз тешку муку а јабучица у грлу је ишла горе-доле. Сва та сећања, бес, туга, тињала су ми у грлу, спремна и да ме удаве ако попустим и пустим глас или сузу.

Чуо сам да су га убили неколико дана по мом одласку, затекавши га самог уз ватру како пече кромпире у љусци као да је само њих чекао и све то радио да лакше и брже прође време.

Познавао сам га добро јер ме је одгајао као отац, којег скоро да се нисам сећао јер је био негде у Европи у затвору. Деда је од мене направио човека уложивши сво своје знање, љубав и жељу као да је хтео да оправда што му је син постао пробисвет иако је он био поштен и благородан човек. Лакше ми је било да се вратим у рат знајући да немам где ни коме, као да сам кажњавао себе верујући да је бес који сам осећао у себи исправан и терајући себе да мрзим још више људе који нису делили моју веру и убеђења.

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

Био сам миран и кад је војник уперо пиштољ у моју слепоочницу, стиснутих зуба и злих очију не знајући да мој мир исцељује сав физички бол којим су покушавали да ме сломе.

Ипак је изабрао да ме још једном добро премлати и то све пиштољем у главу. Док сам падао опет сам се онесвестио и треснуо о под крав од крви и, понављао речи мог деде као мантру, „Није јак ко бије, него онај што трпи!“

Тренутак када је моје тело прекрио дуго чекани мир. У даљини чуо сам машину за куцање као пригушени хук.

Зовем се Миладин и мртав сам 'ладан.

Јовица ЂИРИЋ • Мајданпек

МИЛИСОВ СТОЈАНОВИЋ

ТУРИ ШАКУ на чело, гледа комто Заногу и вели:

– Ебемти замлатеног човека, че доведе воду из Заногу а ја си ни пченицу не могу докарам озгор!

Сваћи мож' да напраји чудо за зурлу, али Милисовово чудо је и за зурлу и за тупан. Скоро умре, бог да му душу прости, али има га панти и тринајесто колена.

Ја га пантим ко проза с'н. Умре одма после кад му липца вол Бошко. Е, вала, свакаква је чудишта прајил сас њега.

Од собаље муне се у шталу и прича сас вола Бошка.

– Добројтро Боће? Како си боће? Наспа ли се Боће? Дан'с те мора водим на потковување при албатина. Смејеш ли са да прејдеш преко ћуприју?

Бошко не вреви с њег него нема, нема па равне.

Још неје ни с'внуло, он га повел при Перу албатина. Доле куде Батлак, стану Бошко и нече да прејде преко ћуприју и тојтије.

Милисов га прво моли, моли и чеша, док се не уљути. Кад се уљути, упсува се и уока једнопрездруго. Открши сучку оди Живин плот и заупца га по прљицу и рогови. Али Бошко не мрда, утенчи се и запе ко магаре. Саде нема, нема па се ритне. Милисов окну Цоку. Овија искубе кол'ц из

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

плот те га изрепчи колко је дл'г. Бошко се сави дозем али се не пом'кну из место.

– Ебемти лебац да те ебем, че ти нанос излезне овај зајеванција - пцује Милисов па разлама.

Обрну вола и одведе га дом непоткованог.

– Тич бос да ореш у дупенце ли те гуљаво!

Слушал сам га, тека једнуш, укачил се на плевњу да врзује мајије, па ока одозгор:

– Гмитро донеси сл'бу да се стурим, не могу више, зима ми, смрзо се ко компир!

– Кратка, Милисове не мож' да довати горе до цреп!

– Домојега, ако је кратка. Турију па докле доване! Па чу

се некако спуштим до њу.

– Леле, бре Милисове, че се изм'кне па че паднеш да се наденеш на кол'ц! - трчи по двор Гмитра и лелече.

– Ма, бре ако чу паднем, турај ју ти па немој да врекаш туј него иди та искарај кокошћене из градинче, искљуцаше све краставице!

– Па да држим ли Милисове?

– Ма, к'в че ми мојега држиш!

Само чу, друсну Милисов одзем. Нема време ни да лелекне. Ми трчи горе, он се оћебусил на плот. Глава му назем, панталоне половин на плот а половин на мајије. Нога му врзана сас каиш па се обрта ко свиња на чендјели. Окну Зизу, та га унесомо у собу, те дај воду, та дај ређију, једва га поврнумо.

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

Он како падал, расчеврљио си главу, све сцепил панталоне што су му биле за најново и све си згребал шију. На тил челенка ко тиквиче. Три-четри недеље неје излазил из собу.

После тој, излезал, па се нагрева на сл'нце, први пут да га видим да седи. Он је ко вијалица. Не скаћује се. Саде врнди надол-нагор. Ко да му је нећи врљио цигансћи пепел у дупе.

Гледа како се укачил пет'л на камару, чепрљи и кокоче.

– Поглец га! Нану му јебем! Кокоро, кокоро, сабере сто кокошће и сламка по сламка отиде цела камара!

Па увати јед'н омашљак та се запе по кокошће. Али не потреви ни једну кокошку него потреви у пенџер на Љубу задушницу, бог га јебо.

Овија уструпачћи изрипи преко тарабе и онака крозуби рече:

– Ма кој се врљи, бог га јебо? Теше ми главу сцепи!

Погледа, нагор комто Милисовов двор, и виде овога како се умусил ко млада невеста кад прдне пред кума. Одма се сети да је он. А Милисов гледа у пенџер и дзвери се.

– Бре, Милисове бре, видиш ли пенџер'в?

– Видим, де да га јебем!

– Па прејеба га!

– Па прејеба га!

– Па штета бре?

– Па штета да га јебем!

– Моји и твоји су до с'г добро живели!

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

- Живели да га јебем.
- Па чу те тужим бре!
- Па че ме тужиш па оно како?
- Е, домојега!

– Ја бре Љубе, гаџа кокошће и јебем ли га како потреви б'ш у твој пенџер. Ништа. Чу си ти платим стакло а кокошћеве има све да прејебем наједнуш и да дојдеш да им се одједемо, лебац им јебем. Тека и уработи.

Поклал све кокошће, и поједоше ји сас Љубу. За куга да ји чува. Они двојичка оба остарели. Деца се потикала по свет већ и заборавила да дооде. Али јете још стизају да посработе.

Пролетос кад беомо сас волови у Јечмиште, седомо да обедујемо а он видел како бробињак заметнул трошинку сирење на трипут поголему од њега.

– Глега, колћи је, колач'к му јебем њигов! Заметнул се и носи рану на трипут поголему од њега, че цркне. Исто ко човек. Али, видиш, друдји има да му помогне да однесу куде требе а неје ко човек има ти га отне од друдјега и ако нече мож' да га изеде. Такви су човеци, саде гледају који куга мож' да прејебе а неје да си помагају.

Њигов вол Бошко, бил је много опасан и чудан вол. Повел га прекај нашу кућу а овија се најезил и само дува нанос.

- Ја га водим, он се па човек, јежи оче да боде.

У сред ноч некво дрнка у шталу. Милисов се дигне да види кво је, Бошко се штркља по шталу.

– Д'њу, ночу он се штркља. Вежба како да ми изврне пченицу у свозење, закон му јебем!

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

Туј скоро некада, беоше га окнули у задругу. Белћим, неје платил порез за неколко године па имало три-четри тужбе.

– Ти ли си, бре, Милисов Стојановић? Што бре не плачујеш порез? Видиш, има да ти све попишемо. Еве једна тужба, па јеве још једна, па јеве још једна. Саде Милисов Стојановић!

– Обрни лис', Милисов Стојановић, окрени лис' Стојановић Милисов! Ебем ти тог Милисова, ко да само он има да плачује порез на овија свет. Ви бре порешчије живог ме одрасте. Не могу да стигнем само порез да плачујем. Одокле бре мен паре? К'в чу компир да продавам?

Стварно, паре неје имал. Узнесе нешто за млеко од овце. Имаше пешес овце али плати Милисове шприцање кокошће, шприцање овце, шприцање за куче и за тој не стижа а кам' ли за порез. Понекада продадеше браниште на кречари та га отрсе дозем, за десет године не мож да пркне. И тој ти је све.

Али много је волел да командује ко нећи наредник. Цел божји д'н кома-ндује на чутурицу.

– Чутурица, напред марш! Лева, десна, јед'н, два... Чутурица, стој! Стојановићу! Имаш задатак да бумбардујеш целу Јошину падину!

Па сабере камење, оволћи куп, има за двоја кола. Па кад запуца по грмање, само сева. Бије докле сво камење не поврља.

– Стојановићу! Ништа неваља! Трк, до Букавицу!

Кад муне нагор кроз габрак, не мож' га крушум стигне. Остави и говеда и торбицу сас леб. С'в се исцепи док се промуа кроз гуштак. Једнуш,

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

му тека, остало пешћирче на трн оди шип'к. Он се вrne, најде га и вели му:

– Како си могло да излезнеш, тека с'г и улезни у цеп! Ако нечеш, ја си могу и без теб'.

Појде два корака па се вrne. Тури пешћирче у цеп и преко њег тури поголем камен.

– С'г излезни па!

По тој има да га панте. И куј незна Милисова, тија ништа и не знаје. Све нестањује. И стока, и човечи нестањују, крстаче ис'ну и иструлеју, гробишта се преорују. Куће нестањују, иже се растурују. Саде трава остањује. И кад направиш пискало оди травку оно свире и спомиње Милисова.

Петра Дерлу смо заборавили. С'г друдји ударају мертечћи ексери на мртавци у нодје да се не увапире. Заборавили смо и деда Вучка и његово гајде и гусле, и што неје иш'л на фронт и што се правил мутав двајес и седом године.

Милисова и његове зајебанције никој не може никад да заборави.

САДРЖАЈ

Најлепше место	3
I награда	
Дара РАДОЈЕВИЋ • Горњи Милановац	
ОТАЦ И СИН	5
II награда	
Жељка БАШАНОВИЋ МАРКОВИЋ • Београд	
УСПАВАНКА	8
III награда	
Срђан ЈОВАНОВИЋ • Владичин Хан	
БИЛО ЈЕ И ТОГА	13
Тихомир СТЕВАНОВИЋ • Младеновац	
АДАЂО	14
Јелена КОСТИЋ • Рашка	
БАБИНА ВОДА	19
Дајана ЈОСИПОВИЋ • Београд	
НА ИШЧУПАНОМ И	
ОКРЕНУТОМ ЈАБЛАНОВОМ ПАЊУ	22
Миљана МАРИЋ • Београд	
ДЕЧАЦИ КОЈИ СУ ДАВАЛИ	
ИМЕНА ГОЛУБОВИМА	24
Сара МОСНАК • Нови Сад	
ДВА ТАЊИРА	26
Павле ЛАЗАРЕВИЋ • Београд	
ГРЧКА, МОЖДА КИПАР	29

НАЈБОЉА КРАТКА ПРИЧА ПИРОТА 2025.

Љиљана ФИЈАТ • Нови Сад	
МУЧИ МЕ КАШАЉ	32
Милица МИЛОШЕВИЋ • Костолац	
ПРИЧА О УПАЉАЧУ	37
Јасна ДРЕНОВАЦ • Београд	
ПРОМЕТЕЈ У ФОТЕЉИ	40
Денис ГИЉЕВИЋ • Загреб	
СВАЧИЈА БУДАЛА	42
Милорад МАРИНКОВИЋ • Ратково	
МОЗАК НА ПАШУ	46
Златомир АЛЕКСИЋ • Шабац	
ЖУТЕ ПАРЕ	51
Драгана СТОЈАКОВИЋ • Бачки Јарак	
ЛЕПИ ЂУРА	57
Жељка БАШАНОВИЋ МАРКОВИЋ • Београд	
МИЛАДИНОВА ЛАМПА	61
Јовица ЋИРИЋ • Мајданпек	
МИЛИСОВ СТОЈАНОВИЋ	65